

RAZVOJNI SVET KOHEZIJSKE REGIJE VZHODNA SLOVENIJA

Trubarjeva 11, 2000 Maribor

T: 01 400 34 42
F: 01 400 32 02
E: gp.mgrt@gov.si
www.mgrt.gov.si

Številka: 3030-2/2014/105
Datum: 26. 1. 2014

Zadeva: ZAPISNIK 6. REDNE SEJE RAZVOJNEGA SVETA KOHEZIJSKE REGIJE VZHODNA SLOVENIJA

Šesta redna seja Razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija (v nadaljnjem besedilu: svet), je potekala v petek, 7. novembra 2014, s pričetkom ob 13. uri in zaključkom ob 17. uri v Mariboru v dvorani generala Rudolfa Maistra MO Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor z naslednjim dnevnim redom:

1. sprejem dnevnega reda;
2. potrditev zapisnika prve izredne seje;
3. sprejetje ustreznih sklepov glede soglasja razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija na predlog Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020;
4. razno.

Sejo sveta je vodil predsednik dr. Ivan Žagar. Po ugotavljanju prisotnosti je ugotovil, da je seja sklepčna. Od 40 članov sveta je bilo prisotnih 27 članov.

Prisotni člani sveta: Slavko Petovar, Bojan Vogrinčič, Andrej Čas, Marijana Cigala, Alan Bukovnik, Mojca Kert, Tomo Garantini, Andrej Božič, Matjaž Švagan, dr. Ivan Žagar, dr. Andrej Fištravec, mag. Janez Kramberger, Miran Senčar, dr. Darinka Fakin, Bojan Kontič, Janko Kos, mag. Branko Kidrič, Janez Jazbec, Robert Smrdelj, Vojko Tomšič, Marko Rupar, Jože Doles, Srečko Ocvirk, Mojmir Pustoslemšek, Darko Gorišek, mag. Mojca Špec Potočar in Tomaž Kordiš.

Ostali prisotni: Alenka Smerkolj, državna sekretarka, Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (v nadaljnjem besedilu: SVRK), mag. Bojan Suvorov, SVRK, Nataša Kobe-Logonder, SVRK, Marjana Dermelj, SVKR, Janko Burgar, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu MGRT), Marko Drofenik, MGRT, mag. Duška Radovan, MGRT, Snežana Čanak, MGRT, Borut Megla, MGRT, mag. Igor Strmšnik, sekretar sveta, MGRT, Karmen Sonjak, RRA Koroška, Danilo Krapec, RRA Mura, Martin Bratanič, RRA Posavje, Nataša Šerbec, RRA Posavje, Vojka Osojnik, Občina Slovenska Bistrica, Saša Heath Drugovič, MO Celje, prof. dr. Karin Stana Kleinschek, Univerza Maribor,

Predsednik je v uvodu pozdravil državno sekretarko SVRK in državnega sekretarja MGRT in vse prisotne ter omenil, da je Miran Senčar zamenjal dr. Štefana Čelana kot član sveta. Čestital mu je k izvolitvi za novega župana Mestne občine Ptuj. Prav tako je čestital vsem drugim članom sveta, ki so bili kot župani izvoljeni na zadnjih lokalnih volitvah.

Ad 1.) sprejem dnevnega reda

Soglasno je bil sprejet predlagan dnevni red.

SKLEP 1: Sprejme se dnevni red.

Ad 2.) potrditev zapisnika prve izredne seje

SKLEP 2: Potrdi se zapisnik prve izredne seje.

Ad 3.) sprejetje ustreznih sklepov glede soglasja razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija na predlog Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020

Predsedujoči je na začetku razprave opozoril, da smo za sejo sveta prejeli tudi predstavitev SVRK o strukturi operativnega programa in upoštevanih pripombah. Opozoril je tudi na pisne pripombe kohezijske regije Vzhodna Slovenija, ki so bile posredovane na različico operativnega programa, ki je predmet obravnave na seji sveta in so sestavni del tega zapisnika. Predlagal je, da se v razpravi SVRK do njih opredeli.

Državna sekretarka SVRK je najprej informirala, da je bil Partnerski sporazum s strani Evropske komisije že potrjen. S tem je bil tudi vzpostavljen vsebinski okvir v katerem so razprave možne. Operativni program (v nadaljnjem besedilu OP) mora namreč biti popolnoma usklajen s Partnerskim sporazumom. Opozorila je na časovne omejitve pri obravnavi OP, ki so posledica sporočila, ki ga je Evropska komisija poslala vsem državam članicam. OP, ki ne bodo prispeli do 10. novembra 2014 (za Slovenijo je bil ta rok podaljšan za en teden) s strani Evropske komisije ne bodo mogli biti potrjeni do konca leta. Komisija bo prvih 6 mesecev prihodnjega leta močno obremenjena s proračunsko razpravo v Evropskem parlamentu, ki je zaradi prehoda med finančnima perspektivama večji projekt kot običajno. Ker je za pridobitev soglasja Evropske komisije potrebnih 6–12 tednov, bi se potrditev OP lahko zavlekla do konca leta 2015. To pa bi pomenilo, da bi sredstva iz nove finančne perspektive lahko začeli črpati šele z letom 2016. Glede predloga OP je bilo opravljenih veliko razprav v katere so se vključevali različni zainteresirani deležniki. Optimirali so ga do te mere, kot je bilo mogoče in po mnenju SVRK je zdaj pripravljen za sprejem na Vladi RS.

Državni sekretar MGRT je uvodoma opozoril na veliko delo, ki je bilo opravljeno pri pripravi OP, tako na državni ravni, kot tudi v regijah. Pri nekaterih razpravah je tudi sam sodeloval in bil zadovoljen s strokovno ravnijo razprave. Meni, da so bile mnoge pripombe regij upoštevane in da je dokument pripravljen v skladu z načelom partnerstva. Regije so v OP prisotne skozi celotno vsebino dokumenta saj bodo projekti v veliki večini prihajali ravno iz regij. Verjame, da se bo začeto delo na razvojnih dokumentih nadaljevalo z usklajevanjem Strategije pametne specializacije, ki naj bi bila vsebinsko prenovljena in bo šla ponovno v javno razpravo.

Predstavniki SVRK so se nato odzvali na prejete pisne pripombe. Pojasnile so na kakšen način in katere od teh pripomb je mogoče upoštevati oziroma katere so nesprejemljive in zakaj.

V razpravi, ki je sledila, so člani sveta menili, da je bilo malo časa za pregled obsežnega dokumenta, ki je ostal nepregleden in ga niso mogli obravnavati na razvojnih svetih regij (raven NUTS 3). Do časovne stiske je prišlo zaradi neustreznega dela državnih institucij v zadnjih treh letih. Partnerski sporazum ni bil sprejet v obliki kot je bil potrjen na zadnji seji sveta in v OP ni bil upoštevan sklep sveta, da mora OP odraziti problematiko regionalnega razvoja, ki v Partnerskem sporazumu ni bila upoštevana v zadostni meri. Kljub številnim sestankom in danim pobudam ostaja občutek, da so razvojne potrebe kohezijske regije Vzhodna Slovenija obravnavane v okviru neprimerne vzorca, ki je bil postavljen za razvitejši zahodni del države. Kot primer so bile izpostavljene kolesarske steze v Savinjski razvojni regiji, ki predstavljajo povezovalni projekt sedmih zdravilišč in so za razvoj regije prav tako pomembne kot obnovljivi viri energije, pa so bile v dokumentu spregledane. Lokalne potrebe bi morale biti v dokumentu prepoznane in regionalni razvoj se mora čutiti pri posameznih razvojnih politikah. V regijah zato

obstaja veliko nezaupanje, da bodo sredstva res porabljena tam, kjer bi imela največji razvojni učinek. Dokument je odprt celo bolj kot Partnerski sporazum tako, da so tekom izvedbe možni razni scenariji porabe sredstev. Ni bil izveden premik k strateškem načrtovanju, prevladujoč instrument bodo ponovno javni razpisi, ki pa so že v pretekli finančni perspektivi vodili velike razdrobljenosti projektov. Na tak način ni mogoče doseči razvojnega preboja. Prišli smo do točke, ko je postalo državotvorno, da se v naglici sprejme slab OP. V dosedanem dialogu so prevladovala stališča SVRK in ministrstev kaj vse se ne da vključiti. Dobro je, da je OP dovolj odprt, da omogoča prilagajanje in prav je, da je vključena tudi infrastruktura saj nobena tovarna ne more dobro delati, če do nje vodi luknjasta cesta. Ali je mogoče zaveze, ki smo jih dali EU (npr. glede čiščenja odpadnih voda) raztegniti na daljše časovno obdobje? Svet se mora usmeriti na delo na ključnih povezovalnih projektih v Vzhodni Sloveniji in ne toliko na tekst dokumenta. Bilo je dano opozorilo, da zaradi zmanjševanja finančnih virov občin te ne bodo imele sredstev za lastno udeležbo. Treba je računati na to, da jo bo morala zagotoviti država. Manjše regije bodo težko podprle dokument, ki ne daje odgovora kako bodo zmanjševale svoj razvojni zaostanek. Sredstva za CLLD in razvoj turističnih destinacij so na njihovo vztrajanje res bila nekoliko povišana ampak bistveno manj kot je za te namene bilo sredstev v pretekli finančni perspektivi. Projekti si bodo konkurirali, najšibkejša območja pa bodo v tej konkurenci »potegnili kratko«. Turizem in les, ki sta pogosto primerjalni prednosti, je v OP obdelan le sramežljivo. Bilo je izpostavljeno vprašanje vključitve 3. razvojne osi (severni del). Ali besedilo OP dopušča tudi gradnjo ali zgolj pripravo dokumentacije. Glede srednjega dela 3. razvojne osi je težko sprejeti argumentacijo, da je na njej premalo prometa. Promet se šteje na neobstoječem mostu namesto, da bi se upoštevalo, da ne gre za tranzit ampak za osnovno razvojno infrastrukturo za območje, ki je kamionsko praktično nedostopno. V dokument je treba vključiti 11 okoljskih projektov, ki so že več kot leto dni pripravljeni s strani 34 občin in imajo zagotovljeno dokumentacijo za izvedbo del, nimajo pa zagotovljenih virov financiranja. Sredstva tehnične pomoči je nujno usmeriti tudi za dvig usposobljenosti regij za pripravo povezovalnih razvojnih projektov.

Predstavniki SVRK in MGRT so v razpravi pojasnjevali, da so potrebe velike in da se je OP moral osredotočiti, skladno s pravili iz uredb EU, in da je bilo dano izhodišče, da se več sredstev nameni kohezijski regiji Vzhodna Slovenija, znotraj tega osnovnega razreza pa podpora gospodarstvu in zaposlovanju. Skladno z regionalnimi razvojnimi programi je zdaj naloga priprava povezovalnih projektov, ki bodo izkoriščali primerjalne razvojne prednosti regij. OP je dovolj odprt, da bodo takšni projekti lahko sofinancirani. Glede 11 okoljskih projektov SVRK mesečno spremlja izvajanje vseh operativnih programov in še posebej ROPI. Pri tem razume, da so pripravljene projekti in posledično projekti v izvajanju (z lastnimi sredstvi občin) prvi v vrsti za sofinanciranje v naslednjem programskem obdobju. Slednje izhaja iz meril, ki so navedena v osnutku Operativnega programa Evropske kohezijske politike 2014-2020. SVRK tudi razume, da bo s temi projekti možno dosegati predvidene rezultate ob vmesnem ocenjevanju doseženih rezultatov konec leta 2018 ter tako zagotoviti ustrezno mesto pri doseganju meril okvirja uspešnosti. Tako bo SVRK skupaj z ministrstvi vključenimi v izvajanje evropske kohezijske politike prioriteto sledila sklepu skupne nujne seje Odbora DZ za gospodarstvo, Odbora DZ za zadeve Evropske unije in Odbora DZ za finance in monetarno politiko z dne 4.11.2014 ter zagotovilo Vlade RS sprejetem na dopisni seji dne 6.11.2014, da se bo v skladu s sklepom vlade z dne 10.6.2014 v novem programskem obdobju 2014-2020 v okviru izvajanja OP 2014-2020, ob izpolnjevanju pogojev iz nove finančne perspektive, prednostno obravnavalo 11 projektov 34 občin, ki so namenjeni izgradnji okoljske infrastrukture. Tudi sicer je v OP uveljavljeno načelo, da projekti v dokumentu niso zapisani. Razlikovanje med vzhodno in zahodno kohezijsko regijo je v dokumentu vidno. Investicije v prometno infrastrukturo in poplavno varnost so npr. možne le v Vzhodni Sloveniji. Predstavniki SVRK so se opredelili do vseh pisnih pripomb in na sami seji je bilo opravljeno usklajevanje glede posameznih odprtih vprašanj. SVRK je napovedal, da bo potrebno nadaljnje tehnično usklajevanje besedila OP z Evropsko komisijo. O izvedenih spremembah je SVRK kasneje posredoval gradivo »Povzetek sprememb besedila OP glede na verzijo 3. november 2014, ki je bila obravnavana na obeh svetih kohezijskih regij« s pojasnilom, da je bila večina sprememb besedila posledica pripomb in predlogov Evropske komisije, po zaključku medresorskega usklajevanja.

Predsednik sveta je pred sklepanjem sveta preveril sklepčnost. Od 40 članov sveta je bilo v času glasovanja prisotnih 23 članov. Svet je nato soglasno sprejel naslednje sklepe:

SKLEP 3: Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija ugotavlja, da ob danem soglasju na Partnerski sporazum niso bili realizirani vsi sklepi, ki so pogojevali soglasje, prav tako pa Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija ni dal soglasja k končni verziji Partnerskega sporazuma, ki je bil posredovan v potrditev na Evropsko komisijo.

SKLEP 4: Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija daje pogojno soglasje na Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, s tem da se Vlada RS sočasno zaveže z naslednjimi sklepi:

- Usklajene pripombe kohezijske regije Vzhodna Slovenija se vključijo v operativni program. Kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija se obvesti o končni verziji OP in upoštevanju pripomb kohezijskih regij.
- Kohezijska regija Vzhodna Slovenija mora dati predhodno soglasje na Strategijo razvoja Slovenije, Strategijo pametne specializacije, strategijo razvoja prometnega omrežja in vse druge strateške dokumente, ki vplivajo na vsebino operativnega programa.
- Pred pričetkom izvajanja OP pripravi pristojna služba program regionalnega razvoja v Sloveniji za obdobje 2014-2020, na katerega pridobi soglasje razvojnih svetov regij (NUTS 3) in razvojnih svetov kohezijskih regij (NUTS 2).
- Predhodno soglasje kohezijske regije Vzhodna Slovenija je treba pridobiti tudi na izdelan sistem izvajanja ukrepov, kakor tudi na vsebino ukrepov, ki bodo veljali za naslednjo finančno perspektivo 2014–2020.

SKLEP 5: O sprejetih sklepih razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija obvesti Evropsko komisijo in Državni zbor Republike Slovenije.

Ad 4: razno

Pod točko razno ni bilo razprave.

Pripravil:
mag. Igor Strmšnik
sekretar sveta

dr. Ivan Žagar
PREDSEDNIK SVETA

Priloga:

- Pripombe kohezijske regije Vzhodna Slovenija na dokument Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 z dne 3. 11. 2014.